

Jaarverslag 2023 en Jaarplan 2024

Colofon

Uitgavedatum: 21 maart 2024

Foto omslag: Annemoon van Hemel

Rekenkamer Amersfoort

Stadhuisplein 5

3811 LM Amersfoort

033 469 43 12

rekenkamer@amersfoort.nl

www.amersfoort.nl/rekenkamer

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
DEEL 1 JAARVERSLAG 2023	3
1 ALGEMENE INFORMATIE REKENKAMER	4
1.1 SAMENSTELLING	4
1.2 MISSIE EN DOEL.....	4
HOOFDSTUK 2 ONDERZOEKEN IN 2023	5
2.1 JEUGDBESCHERMING	5
2.2 ONDERZOEK ONDERMIJNING	6
2.3 NVRR-ONDERZOEK KLACHTBEHANDELING	8
2.4 ONDERZOEK PARTICIPATIE.....	9
HOOFDSTUK 3 OVERIGE ACTIVITEITEN	10
HOOFDSTUK 4 BUDGETBESTEDING	13
DEEL 2 JAARPLAN 2024	14
1 JAARPLAN	15
1.1 MISSIE EN DOEL.....	15
1.2 ONDERZOEKSPLAN 2024	15
1.3 BUDGET	16

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2023 en jaarplan 2024 van de rekenkamer Amersfoort. Hierin vindt u een overzicht van de activiteiten en onderzoeken van de rekenkamer van het afgelopen jaar.

Onderzoeken

Het rapport 'In gesprek, een onderzoek naar ervaringen van ouders met de Amersfoortse jeugdbeschermingsketen', is in december 2022 gepresenteerd in De Ronde. In januari 2023 is het rapport in de commissie Sociaal en Het Besluit behandeld. De rekenkamer heeft ervoor gekozen om het rapport in de eerste bijeenkomst toe te lichten en vragen over het onderzoek te beantwoorden. Bij de tweede behandeling zijn de commissieleden aan zet om met elkaar de aanbevelingen te bespreken. De rekenkamer zet deze wijze van behandeling voort bij haar volgende onderzoeken. Daarnaast is bij dit onderzoek voor het eerst gewerkt met een klankbordgroep als vertegenwoordiging van de raad. In mei van dit jaar is het rapport 'Investeren en regisseren, een onderzoek naar de aanpak van ondermijning door de gemeente Amersfoort', gepubliceerd en nog voor de zomer in de commissie Bedrijvigheid en Het Besluit behandeld.

De rekenkamer heeft in 2023 voor het eerst deelgenomen aan het DoeMee-onderzoek van de NVRN over klachtbehandeling. De rekenkamer heeft in februari 2024 een brief met de bevindingen en aanbevelingen naar de gemeenteraad gestuurd.

Tot slot is de rekenkamer een onderzoek naar participatie gestart in 2023. Het onderzoek loopt nog en de resultaten worden in het tweede kwartaal van 2024 verwacht.

Wijziging wet

De Wet versterking decentrale rekenkamers is op 1 januari 2023 in werking getreden. Voor ons is de grootste wijziging dat er geen raadsleden meer lid mogen zijn van de rekenkamer. Wij hebben dan ook afscheid genomen van Hans-Dieter de Smit en Hanske Mulder-Van Maanen. Nogmaals dank voor jullie gewaardeerde bijdrage! De overige drie leden zijn per 1 oktober 2023 opnieuw benoemd.

Om de raad te blijven betrekken bij onze onderzoeken hebben we, in navolging van het onderzoek naar jeugdbescherming, besloten ook in volgende onderzoeken te werken met een klankbordgroep vanuit de raad.

Goudvink

En als laatste melden we met enige trots dat we met ons rapport 'Investeren en regisseren' de Goudvink hebben gewonnen. Dat is de prijs van de NVRN voor het beste rekenkamerrapport van het jaar. Bij de uitreiking in Groningen gaf de juryvoorzitter aan dat er natuurlijk wordt gelet op de kwaliteit en techniek van het onderzoek. Hoe het is gepresenteerd en hoe de bevindingen, conclusies en aanbevelingen zijn weergegeven. Daarnaast is de doorwerking van het onderzoek een belangrijk criterium. Heeft het onderzoek impact en is daarmee de informatiepositie van de raadsleden versterkt? Tenslotte wordt ook gedurfdheid, moed en lef gewaardeerd. Dat kan zitten in het onderwerp of in effecten van het onderzoek.

De juryvoorzitter gaf aan dat de Goudvink naar de Rekenkamer Amersfoort gaat omdat de impact snel zichtbaar werd. Het onderzoek is in mei gepubliceerd, voor de zomer behandeld en heeft al in het najaar geresulteerd in sessies met de gemeenteraad en breder. Het onderwerp is op de agenda gekomen en er zijn direct maatregelen genomen, waaronder het beschikbaar stellen van budget om te investeren in extra capaciteit voor het coördineren en regisseren van ondermijnende criminaliteit.

Wij gaan ook in 2024 voor een vruchtbare samenwerking met de gemeenteraad.

Drs. Henny Overbeek-Janssen
Voorzitter Rekenkamer Amersfoort

DEEL 1 JAARVERSLAG 2023

1 ALGEMENE INFORMATIE REKENKAMER

1.1 Samenstelling

Als gevolg van de Wet versterking decentrale rekenkamers heeft in 2023 een wisseling in de samenstelling van de rekenkamer plaatsgevonden. Op 1 oktober 2023 is de nieuwe door de raad vastgestelde verordening ingegaan, waardoor het voor raadsleden niet langer toegestaan was om lid te zijn van de rekenkamer. De rekenkamer was in 2023 als volgt samengesteld:

Externe leden

Mevrouw drs. H.G.M (Henny) Overbeek (voorzitter)

De heer mr. W.J. (William) Maassen

Mevrouw S.E.M (Sophie) Bruins MA MSc

Interne leden (raadsleden)

De heer J.A.D. (Hans-Dieter) de Smit MA MSc (CDA) (tot 1 oktober 2023)

Mevrouw A.J. (Hanske) Mulder-Van Maanen MSc (ChristenUnie) (tot 1 oktober 2023)

Secretaris

Mevrouw drs. M. (Martine) van Engen

(v.l.n.r. Henny Overbeek-Janssen, Sophie Bruins, Martine van Engen en William Maassen)

1.2 Missie en doel

Bij haar start heeft de rekenkamer een missie geformuleerd die de leidraad vormt bij haar werkzaamheden: “De rekenkamer spreekt de ambitie uit dat zij door middel van haar onderzoeken een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Amersfoort en dat de resultaten van haar onderzoeken een bijdrage leveren aan de versterking van de controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad.”

Het doel van de rekenkamer is inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente op de volgende onderdelen:

- rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering efficiënt verlopen?
- doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten ook daadwerkelijk behaald?

HOOFDSTUK 2 ONDERZOEKEN IN 2023

2.1 Jeugdbescherming

Achtergrond

Op 13 juli 2021 heeft de raad unaniem de motie 2021-099M 'Zorgen om de Jeugdzorg' aangenomen waarin de rekenkamer werd gevraagd onderzoek te doen naar de jeugdbeschermingsketen. De rekenkamer heeft vervolgens in een schriftelijke reactie laten weten in hoeverre zij aan dit verzoek kon voldoen en beschreef daarin twee verschillende onderzoeksvarianten. Ook vroeg de rekenkamer om een klankbordgroep vanuit de raad. Vervolgens is in De Ronde op 26 oktober 2021 gesproken over deze brief van de rekenkamer waarna een keuze gemaakt is voor een onderzoeksvariant. Toen is ook een klankbordgroep opgericht. Het onderzoek is gefinancierd vanuit het raadsbudget en uitgevoerd door DSP-groep.

Doel

Inzicht geven in de werking en het functioneren van de jeugdbeschermingsketen in Amersfoort, de toekomstige ontwikkeling(en?) in de keten en de rol van de raad.

Hoofdvraag

Hoe functioneert de jeugdbeschermingsketen in Amersfoort, zowel gezien vanuit de betrokken instanties in de keten als vanuit ouders en (waar mogelijk) de betrokken jeugdigen?

Uitkomsten

Ouders die met jeugdbescherming te maken krijgen, zijn vaak niet goed op de hoogte welk hulp- en zorgaanbod aanwezig is in Amersfoort. Ook weten ze niet wat ze van de verschillende professionals mogen verwachten. Uit het onderzoek blijkt dat in een jeugdbeschermingstraject niet altijd duidelijk is welke professional verantwoordelijk is en aan zet is. Dit wordt zo ervaren door ouders, maar ook door professionals. Op papier zijn afspraken gemaakt tussen de ketenpartners, maar in de praktijk blijken de rollen en verantwoordelijkheden soms onduidelijk.

Verder komt uit het onderzoek dat de specifieke expertise of het tijdig inroepen van die expertise verschilt tussen wijkteams en ook persoonsafhankelijk is. Daarnaast krijgen niet alle jongeren met een kindbeschermingsmaatregel tijdig passende, gespecialiseerde jeugdhulp.

Uit het onderzoek blijkt ook dat ouders behoefte hebben aan iemand die hun perspectief kan verwoorden, die voor de rechten van ouders en kind opkomt en die hen kan ondersteunen bij knelpunten. De rekenkamer stelt vast dat de mogelijkheid om een onafhankelijk cliëntondersteuner in te schakelen, onvoldoende bekend lijkt. Daarnaast zouden ouders die ervaring met jeugdbescherming hebben, ingezet kunnen worden bij verbetering van de jeugdbeschermingsketen. Zij hebben zicht op wat er mis gaat en hebben ook waardevolle inzichten voor verbetering.

Tabel 1 Jeugdbescherming

	Publicatie plan van aanpak	13 januari 2022	
	Looptijd onderzoek	11 maanden	
	Publicatie onderzoek	1 december 2022	Rapport <i>In gesprek, een onderzoek naar ervaringen van ouders met de Amersfoortse jeugdbeschermingsketen</i>
	Presentatie onderzoek in De Ronde	13 december 2022	

	Behandeling in Commissie Sociaal	10 januari 2023	
	Behandeling in Het Besluit	31 januari 2023	De raad heeft de aanbevelingen uit het rapport, met inachtneming van een aangenomen amendement, unaniem overgenomen.

2.2 Onderzoek Ondernijning

Achtergrond

Ondernijnde criminaliteit tast de legale en beoogde werking van het samenlevingssysteem aan. Het speelt in heel Nederland en ook in de gemeente Amersfoort zijn criminele structuren verweven met de legale maatschappij. Voor de aanpak van ondernijning is een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten. De rekenkamer Amersfoort wilde inzicht krijgen in de aard en omvang van ondernijnde criminaliteit binnen de gemeente Amersfoort en de effectiviteit van de gemeentelijke aanpak in de bestrijding daarvan. Daarom is de rekenkamer in september 2022 een onderzoek gestart naar ondernijning in Amersfoort. Het onderzoek werd uitgevoerd door Pro Facto.

Doel

Inzicht krijgen in de aard en omvang van ondernijnde criminaliteit binnen de gemeente Amersfoort en de effectiviteit van de gemeentelijke aanpak in de bestrijding daarvan.

Hoofdvraag

In hoeverre hanteert de gemeente zowel qua beleid als qua uitvoering een adequate aanpak in de bestrijding van ondernijning?

Uitkomsten

Uit het onderzoek blijkt dat, gelet op de hoeveelheid werkzaamheden en de omvang van de ondernijningsproblematiek, de beschikbare capaciteit tekortschiet. Qua omvang hebben vergelijkbare gemeenten en kleinere gemeenten in de regio meer formatie expliciet belegd voor de aanpak van ondernijning. Dat betekent dat degenen die zich bezighouden met de aanpak van ondernijning moeten roeien met de riemen die ze hebben. De rekenkamer beveelt aan om de formatiegrootte aan te laten sluiten bij de grootte van de gemeente en de aard van de problematiek.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het voeren van regie op het gebied van veiligheid. Om dit te doen stelt de gemeente het integraal veiligheidsbeleid vast waarin ambities staan beschreven. De rekenkamer constateert dat de uitwerking in uitvoeringsprogramma's ontbreekt. Dat leidt tot een werkwijze waarbij onvermijdelijk de waan van de dag leidend is. Daarnaast stelt de rekenkamer dat een gevolg van het ontbreken van concreet beleid is dat er geen verantwoording kan worden afgelegd over of doelen behaald worden.

De gemeente Amersfoort heeft beperkt zicht op ondernijnde criminaliteit in de gemeente. Hierdoor beperkt de aanpak zich tot symptoombestrijding. De rekenkamer concludeert dat de gemeente voor haar informatiepositie vooral op de politie leunt, terwijl gemeenten over talrijke informatiebronnen beschikken die een bijdrage kunnen leveren aan het zicht op de aard en omvang van ondernijning. Dat deze bronnen nog onvoldoende benut worden bij de aanpak van ondernijning hangt deels ook samen met het gebrek aan capaciteit.

Uit het onderzoek blijkt dat ondernijning geen onderwerp is waar de gemeenteraad zich sterk mee bezighoudt. De raad heeft behalve het vaststellen van het Integraal Veiligheidsprogramma geen beleidsmatige kaders, accenten of prioriteiten gesteld voor de aanpak van ondernijning en er worden nauwelijks raadsvragen over gesteld. De rekenkamer beveelt de raad aan om zich jaarlijks te laten

informereren over de aard en omvang van ondermijning en op basis daarvan te bepalen welke accenten er in het beleid moeten zitten.

Tabel 2 Ondermijning

	Publicatie plan van aanpak	20 september 2022	
	Looptijd onderzoek	8 maanden	
	Publicatie onderzoek	31 mei 2023	Rapport <u><i>Investeren en regisseren, een onderzoek naar de aanpak van ondermijning door de gemeente Amersfoort</i></u>
	Presentatie onderzoek in Commissie Bedrijvigheid	12 juni 2023	
	Behandeling in Commissie Bedrijvigheid	27 juni 2023	
	Behandeling in Het Besluit	4 juli 2023	De raad heeft de aanbevelingen uit het rapport unaniem overgenomen.

Landelijke waardering: NVRR-Goudvink 2023

De Goudvink is de prijs van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR) voor het beste rekenkamerrapport van het jaar. De Rekenkamer Amersfoort heeft in 2023 het rapport *Investeren en regisseren* ingediend voor de Goudvink. Drie rekenkamers waren genomineerd voor de prijs. Op vrijdag 24 november is door de jury bekendgemaakt dat de Goudvink 2023 door de Rekenkamer Amersfoort is gewonnen.

Uit het juryrapport:

Het rapport behandelt een onderwerp dat vaak onderbelicht is. Het is een belangrijk en gedurfd onderwerp. Het onderwerp is relevant en het onderzoek werpt een nieuw licht op de zaak. In de onderzoeksdoelstellingen wordt expliciet gesproken over de effectiviteit van de aanpak van ondermijning. Dit wordt zeer gewaardeerd door de jury. Wat meetelt is dat het rapport prettig is vormgegeven.

Veel informatie is verkregen op basis van openbare informatie en er zijn veel partijen bij het onderzoek betrokken geworden. Met name vindt de jury het prijzenswaardig dat een hoorzitting met het veld is georganiseerd. Mede daardoor is het onderwerp toegankelijk gemaakt.

Ondermijning is een serieus beleidsonderwerp met een enorm maatschappelijk belang. Het rapport gaat in op de rol van het college en trekt pijnlijke conclusies. Het is interessant dat het college zich daar in haar reactie niet over uitspreekt. De aanbevelingen zijn erg duidelijk. Het rapport biedt een heldere verdeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende bestuurslagen. Het is evident dat het rapport een grote impact heeft. Het college heeft geld vrijgemaakt voor het uitvoeren van de aanbevelingen. In de media is veel aandacht geweest voor het rapport.

Uit de themakeuze en het onderzoek blijkt dat de rekenkamer doorpakt en een goede bijdrage levert aan een brede bestuurlijke verantwoording.

Iedereen kan veel leren van dit onderzoek. Kortom in de ogen van de jury een terechte winnaar van de Goudvink 2023!

2.3 NVRR-Onderzoek Klachtbehandeling

Achtergrond

In 2023 heeft de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR) onderzoek gedaan naar klachtbehandeling. Dit onderzoek is uitgevoerd onder 75 decentrale overheden, waaronder 71 gemeenten. Het betreft een gestandaardiseerd onderzoek waardoor vergelijkingen tussen de verschillende overheden kunnen worden gemaakt. De Rekenkamer Amersfoort heeft aan dit onderzoek meegedaan. Het onderzoek is uitgevoerd en de rapportage en de factsheet zijn opgesteld door adviesbureau TwijnstraGudde. Aanvullend heeft de rekenkamer nog informatie opgevraagd bij de afdeling Juridische Dienstverlening en Advies voor een nadere duiding bij de gegeven antwoorden.

Doel

Het inzichtelijk maken op welke manier klachtbehandeling binnen decentrale overheden is georganiseerd en hoe de volksvertegenwoordiging hierover wordt geïnformeerd. En inzicht bieden in de wijze waarop verbonden partijen, gemeenschappelijke regelingen en andere organisaties die taken namens of in opdracht van de overheid uitvoeren, omgaan met klachten.

Hoofdvraag

Op welke wijze geven decentrale overheden beleidsmatig en organisatorisch vorm aan de behandeling van klachten, tot welke resultaten leidt dit beleid en op welke wijze wordt hierover gerapporteerd aan de raad, Provinciale Staten of algemeen bestuur?

Uitkomsten

Uit het onderzoek blijkt dat de klachtenbehandeling in Amersfoort over het algemeen goed geregeld is. Amersfoort heeft, net als de helft van de deelnemers aan het onderzoek, doelstellingen vastgelegd ten aanzien van klachtenhandeling. Ook de richtlijnen voor het indienen van klachten en servicenormen voor de afdoening van klachten zijn in Amersfoort vastgelegd. In eerste instantie wordt in de klachtbehandeling gezocht of de klacht via de informele behandeling naar tevredenheid is op te lossen. Hierbij worden alle partijen nauw betrokken en is de klager direct betrokken bij het resultaat. De meerderheid van de klachten (naar schatting 90%) wordt informeel afgehandeld. Daarnaast is sinds september 2022 klachtafhandeling in de gemeente Amersfoort centraal georganiseerd in een klachtenteam binnen de afdeling Juridische Zaken en Advies. Doel hiervan is om expertise te kunnen ontwikkelen op de klachtbehandeling en om voor onderlinge vervanging en coaching van de klachtbehandelaars te kunnen zorgen. Sinds begin 2023 wordt in het klachtenteam gewerkt met een realtime digitaal dashboard waarin informatie over klachten is opgenomen.

Uit het onderzoek blijkt ook dat de gemeente Amersfoort geen eigen procedure vastgelegd heeft voor informatievoorziening aan indieners van klachten. Dit betekent niet dat deze informatievoorziening niet plaatsvindt, maar de vraag is of deze procedure wel transparant is richting de indieners en of de indieners daarmee een goed beeld en goede verwachtingen (kunnen) hebben van de procedure. De rekenkamer beveelt aan om een procedure rond informatievoorziening aan indieners van klachten op te stellen en vast te leggen, zowel voor formele als informele behandeling.

Ook vindt de rekenkamer dat er meer aandacht zou moeten zijn voor het structureel leren van de ervaringen van indieners van klachten. En dat deze ervaringen ook gedeeld moeten worden met de raad. Tot slot beveelt de rekenkamer aan om, gelet op de toenemende afhankelijkheid van verbonden partijen, meer expliciet vast te leggen wat de gemeente van verbonden partijen wil of mag verwachten rondom klachtbehandeling.

Tabel 3 Klachtbehandeling

	Publicatie plan van aanpak	25 mei 2023	
	Looptijd onderzoek	11 maanden	
	Publicatie onderzoek	15 februari 2024	Rekenkamerbrief NVRR-onderzoek klachtbehandeling
	Behandeling in Commissie Bestuur	2 april 2024	
	Behandeling in Het Besluit	23 april 2024 ¹	

2.4 Onderzoek Participatie

Achtergrond

Bij participatie gaat het om het betrekken van inwoners bij besluitvorming. Dit houdt in dat de gemeente besluiten niet alleen neemt, maar ook andere belanghebbenden uit de samenleving actief betreft. De rekenkamer wil kijken naar de wijze waarop de gemeente haar inwoners probeert te betrekken bij te maken keuzes. Lukt het om diverse bewoners te betrekken, vast te houden en een bevredigend resultaat te behalen? Wat is eigenlijk effectief in een participatieproces en is dit een instrument om kiezers (weer) te bereiken? Daarom is de rekenkamer in september 2023 een onderzoek gestart naar participatie in Amersfoort.² Via een klankbordgroep hebben enkele raadsleden meegedacht over de onderzoeksopzet. Het onderzoek wordt uitgevoerd door I&O Research.

Doel

Inzicht geven in wat participatie is of kan zijn, hoe het participatiebeleid van de gemeente Amersfoort eruitziet en welke verbeteringen er mogelijk zijn, ook in het licht van de nog in te voeren Wet Versterking participatie op decentraal niveau.

Hoofdvraag

Hoe geeft de gemeente Amersfoort uitvoering aan het vastgestelde participatiebeleid en is deze invulling van inwonerparticipatie effectief?

Uitkomsten

De uitkomsten van dit onderzoek zijn naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 bekend.

¹ Dit is de geplande datum, maar deze kan nog wijzigen.

² [Plan van aanpak rekenkameronderzoek Participatie](#)

HOOFDSTUK 3 OVERIGE ACTIVITEITEN

Wet versterking decentrale rekenkamers

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Doel van deze wet is om een sluitend wettelijk stelsel te creëren voor gedegen en onafhankelijk rekenkameronderzoek. De belangrijkste wijziging voor gemeenten betreft het afschaffen van de mogelijkheid die de Gemeentewet biedt om in een verordening regels te stellen aan de uitoefening van de rekenkamerfunctie. Voor de wet gold een overgangstermijn van een jaar. Omdat de Amersfoortse rekenkamer de rekenkamerfunctie uitoefende, betekende dit dat de gemeenteraad voor 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer moest instellen waarin raadsleden geen zitting mogen hebben. Op 12 september 2023 heeft de gemeenteraad een nieuwe verordening voor de rekenkamer vastgesteld die per 1 oktober 2023 inging. Ook de externe leden hielden op dat moment van rechtswege op lid te zijn van de rekenkamerfunctie. Zij zijn per 1 oktober 2023 opnieuw benoemd conform de wet voor een termijn van zes jaar. In de nieuwe verordening is een bepaling opgenomen waarin staat dat leden maximaal één keer kunnen worden herbenoemd. De rekenkamer heeft een aftreedrooster opgesteld om de continuïteit te waarborgen.

De belangrijkste consequentie van de nieuwe wet is dat raadsleden geen lid kunnen zijn van de nieuw in te stellen rekenkamer. Hoewel de onafhankelijkheid het hoogste goed is van de rekenkamer, en de nieuwe wet dit nog versterkt, betekent dit niet dat de rekenkamer los van de raad opereert. De rekenkamer vindt het belangrijk om onderzoek te doen dat actueel en relevant is. Daarom legt de rekenkamer haar oor te luisteren bij de raad, onder andere via de fractiebezoeken en door het bezoek aan de auditcommissie. Voor de inhoudelijke betrokkenheid bij rekenkameronderzoek, wil de rekenkamer bij nieuw rekenkameronderzoek een klankbordgroep instellen waarin raadsleden zitting nemen die inhoudelijk op de hoogte zijn van het onderwerp. Deze raadsleden worden geworven via de inhoudelijk relevante commissie. Zij kunnen meedenken aan het begin van het onderzoek. Dan gaat het om zaken als de scope van het onderzoek en mogelijke onderzoeksvragen.

Rekenkamerleden worden door de raad benoemd. Ten tijde van de oude verordening hadden de interne leden van de rekenkamer bij een vacature voor een nieuw extern lid een rol bij de werving en selectie. Na inwerkingtreding van de nieuwe wet moest deze taak op een andere manier worden ingevuld. De rekenkamer wil de auditcommissie een procedurele rol geven met betrekking tot de rekenkamer. Naast het bespreken van het jaarverslag en het jaarplan van de rekenkamer, zal een vertegenwoordiging uit de auditcommissie bij een vacature ook een rol spelen bij de werving en selectie van nieuwe externe leden van de rekenkamer. Deze aangepaste werkwijze is besproken in het fractievoorzittersoverleg en opgenomen in het aangepaste Reglement van orde dat ter kennisgeving aan de raad gestuurd is.

Contacten met de raad

Bij het rekenkameronderzoek naar jeugdbescherming werkte de rekenkamer voor het eerst met een klankbordgroep met raadsleden. Voor het onderzoek naar participatie heeft de rekenkamer dat opnieuw gedaan. In eerste instantie zijn er klankbordgroepleden geworven via de commissie Bestuur. Later zijn daar leden vanuit de commissie Omgeving aan toegevoegd. De klankbordgroepleden hebben meegedacht over de scope en vraagstelling van het onderzoek. Verder hebben zij meegedacht over de te selecteren casussen in het onderzoek.

De rekenkamer heeft in november en december van 2023 de jaarlijkse fractiebezoeken afgelegd. Hiervoor zijn alle fracties benaderd voor een gesprek. Uiteindelijk heeft de rekenkamer gesproken met de fracties van Beter Amersfoort, BPA, CDA, ChristenUnie, D66, PvdA en VVD. Tijdens deze bezoeken heeft de rekenkamer de fracties gevraagd wat volgens hen de beste plek is om de opvolging van aanbevelingen vanuit rekenkameronderzoek te bespreken. De meeste fracties vonden het een goed idee om in de relevante commissies periodiek de opvolging van aanbevelingen te bespreken. Daarnaast zijn suggesties en wensen verzameld voor een nieuw rekenkameronderzoek in 2024.

Tot slot was de gehele rekenkamer aanwezig bij de jaarlijkse opening van het politieke seizoen die dit jaar plaatsvond in het Eemhuis in Amersfoort op 25 augustus 2023.

Auditcommissie

Binnen de contacten met de raad verdient de auditcommissie een aparte vermelding. De auditcommissie heeft naast het adviseren van de raad over onderwerpen van de planning- en controlcyclus ook “het monitoren van de opvolging van door de raad overgenomen aanbevelingen voortvloeiend uit rekenkameronderzoeken” als taak.³

Daarnaast is het gebruikelijk dat de rekenkamer haar jaarverslag en jaarplan in de auditcommissie toelicht. Dit is op 22 augustus 2023 gebeurd. In dezelfde vergadering stond ook de monitor van het college met betrekking tot de opvolging van aanbevelingen op de agenda. Daarnaast heeft de secretaris van de rekenkamer een presentatie gegeven over hoe de opvolging van aanbevelingen verloopt.

Externe contacten en deskundigheidsbevordering

Om kennis en ervaring uit te wisselen heeft de rekenkamer contact met collega-rekenkamers in het land. De rekenkamer is lid van de NVRB (Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies). De NVRB organiseert een aantal keer per jaar landelijke kenniskringen. Hierin wordt gesproken over aangelegenheden die spelen op het vlak van rekenkamers en over afgeronde en lopende onderzoeken. Ook wordt kennis uitgewisseld over bijvoorbeeld onderzoeksmethoden en -aanpak.

De rekenkamer heeft deelgenomen aan de volgende bijeenkomsten:

- Op 31 maart 2023 organiseerde de NVRB het congres ‘Het gezag van de rekenkamer’ dat door alle externe leden en de secretaris is bijgewoond.
- Op 19 september 2023 heeft William Maassen de NVRB online bijeenkomst ‘Raad en rekenkamer: een nieuwe verbinding’ bijgewoond.
- Op 21 september 2023 heeft Sophie Bruins de NVRB-webinar ‘Ervaringen met inwonerparticipatie in de rekenkamer’ bijgewoond.
- Op 11 oktober 2023 was Henny Overbeek aanwezig bij het NVRB jubileumcongres.
- Op 26 oktober 2023 was Martine van Engen aanwezig bij de landelijke kenniskring van de NVRB.
- Op 7 november 2023 heeft Martine van Engen de NVRB-webinar ‘De rekenkamer als goed opdrachtgever’ bijgewoond.
- Op 24 november 2023 hebben Henny Overbeek, William Maassen en Martine van Engen de prijsuitreiking van de Goudvink bijgewoond.

Daarnaast vindt er een aantal keer per jaar een bijeenkomst plaats met de secretarissen van de rekenkamers in de regio Utrecht (Amersfoort, Hilversum, Soest, Utrecht, Vallei en Veluwerand en Zeist). In 2023 heeft er op 13 april een bijeenkomst plaatsgevonden bij de gemeente Barneveld, op 6 juli bij de gemeente Soest en op 30 november bij de gemeente Amersfoort.

Vergaderingen

De rekenkamer heeft in 2023 negen keer vergaderd. Deze vergaderingen gaan met name over de voortgang van de onderzoeken die plaatsvinden. Ook de keuze voor onderzoeksonderwerpen wordt besproken tijdens deze vergaderingen.

Communicatie

De rekenkamer voert een actief communicatiebeleid om haar werkzaamheden en de resultaten hiervan aan de raad en de stad bekend te maken. In 2023 werden hiervoor de volgende instrumenten ingezet:

- Twitteraccount: @rekenkamerfoort.

---

³ Verordening auditcommissie, artikel 2 lid g

- Persbericht bij nieuwswaardige gebeurtenissen.
- Website amersfoort.nl/rekenkamer.

HOOFDSTUK 4 BUDGETBESTEDING

Het volgende overzicht geeft de begrote versus bestede middelen weer voor 2023. Onder het overzicht is een toelichting per post opgenomen.

Tabel 2 Financieel overzicht 2023 (in €)

Begroting			Realisatie	
Onderzoeksbudget			56.440	38.870
	- regulier onderzoeksbudget	46.070		
	- overheveling uit 2022	10.370		
Vergoeding externe leden			23.505	20.994
Overige kosten			2.050	1.476
Totaal			81.995	61.340

Onderzoeksbudget

Het onderzoeksbudget bestaat naast een regulier budget ook uit een overheveling van budget uit het voorgaande jaar. De uitvoering van onderzoeken loopt niet gelijk aan kalenderjaren. Meestal resulteert dat in een overhevelingsvoorstel aan de gemeenteraad. Voor 2023 is een bedrag van 10.370 euro uit 2022 overgeheveld naar 2023. Het in 2023 gestarte onderzoek naar participatie wordt in 2024 afgerond. Omdat er jaarlijks sprake is van een aanzienlijke onderschrijding is besloten om hiervoor geen overhevelingsvoorstel te doen.

Vergoedingen externe leden

De vergoeding van externe leden was tot 1 oktober 2023 opgebouwd uit een reguliere vergoeding en een vergoeding voor het begeleiden van onderzoek. Onder de reguliere vergoeding vielen de vaste maandvergoeding en de vergadervergoeding. Daarnaast geldt dat voor elk onderzoek één van de externe leden van de rekenkamer optreedt als onderzoeksbegeleider. De uren die hiervoor gedeclareerd mochten worden, waren aan een maximum verbonden.

Met ingang van de nieuwe verordening op 1 oktober 2023, is de wijze van vergoedingen vereenvoudigd. Gekozen is nu voor een vaste vergoeding per maand in de vorm van een percentage van de maandelijks vergoeding voor raadsleden. Deze overgang heeft geen financiële consequenties en vindt plaats binnen het door de raad in de meerjarenbegroting vastgestelde budget voor de rekenkamer. De vergoedingen van de externe leden komt ten laste van dit budget.

Overige kosten

De overige kosten bestaan in 2023 voornamelijk uit de contributie aan de NVRR.

DEEL 2 JAARPLAN 2024

1 JAARPLAN

1.1 Missie en doel

Ook voor 2024 laat de rekenkamer zich leiden door haar missie. De rekenkamer zal haar activiteiten uitvoeren binnen de kaders die worden gesteld door de verordening, het reglement van orde en het onderzoeksprotocol.⁴ Deze kaders zijn door de rekenkamer ontwikkeld in 2004 en worden indien nodig periodiek herzien.

Het doel van de rekenkamer is inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente op de volgende onderdelen:

- rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
- doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

Om deze vragen te beantwoorden, voert de rekenkamer onderzoek uit. De rekenkamer wil de resultaten van haar onderzoeken ter kennis laten komen van de gemeenteraad, het college en de inwoners van de gemeente Amersfoort. Verder stelt de Rekenkamer Amersfoort zich ten doel om waar mogelijk bij te dragen aan de professionalisering van de lokale rekenkamerfunctie in zijn algemeenheid.

1.2 Onderzoeksplan 2024

In oktober 2023 heeft de rekenkamer alle raadsfracties benaderd om in gesprek te gaan over suggesties voor het jaarplan 2024. Uiteindelijk heeft de rekenkamer gesproken met de fracties van Beter Amersfoort, BPA, CDA, ChristenUnie, D66, PvdA en VVD. Bij de voorbereiding van een nieuw onderzoek zal de rekenkamer de raad in een vroeg stadium betrekken, zodat de input van de raad kan worden meegenomen.

Gebaseerd op de input van de raadsfracties, heeft de rekenkamer een nieuw thema voor het Jaarplan 2024 verkend: een onderzoek naar duurzaamheidsmaatregelen en de energietransitie.

Duurzaamheidsmaatregelen

Tijdens de fractiebezoeken is gesproken over duurzaamheidsmaatregelen in het kader van de energietransitie. Eén van de ontwikkelopgaven in de Omgevingsvisie 2030-2040 is een duurzame en CO2 neutrale stad met als tussendoel 55% minder CO2 uitstoot in 2030. De rekenkamer wil onderzoeken in hoeverre de maatregelen en instrumenten toereikend zijn om deze ambitie te halen.

De rekenkamer is voornemens om in 2024 de volgende onderzoeken op te starten, uit te voeren dan wel af te ronden.

Tabel 1 Geplande onderzoeken 2024

Onderzoek	Status
1 Onderzoek klachtenafhandeling	Afgerond
2 Onderzoek participatie	Lopend. Afronding gepland in 2 ^e kwartaal.
3 Onderzoek duurzaamheidsmaatregelen	Nog niet gestart

⁴ Zie amersfoort.nl/rekenkamer.

1.3 Budget

In onderstaande tabel staat het budget van de rekenkamer in 2024 voor het uitbesteden van onderzoek en de vergoedingen. De kosten voor de ambtelijke ondersteuning zijn hierin niet meegenomen.

Tabel 2 Begroting 2024 (in €)

	Begroting
Onderzoeksbudget	48.374
Vergoeding externe leden	24.680
Overige kosten	2.153
Totaal	75.207